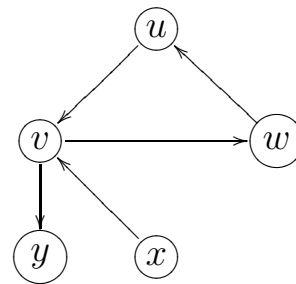

אלגוריתמים - 3

8 באפריל 2019

DFS ושימושיו

הגדרות:

רכיב קשיר היטב (רק"ה): בגרף מכוון $G = (V, E)$ הוא קב' מקסימלית של צמתים $C \subseteq V$. כך שלכל זוג צמתים $u, v \in C$ יש מסלול מכוון מ- v ל- u ($v \rightarrow u$) ומ- u ל- v ($u \rightarrow v$). צומת בודד לכול להיות רק"ה.

דוגמה:

- הגרף ההופכי של גרף מכוון $G = (V, E)$ הוא $G^T = (V, E^T)$
 $E^T = \{(u, v) : (v, u) \in E\}$

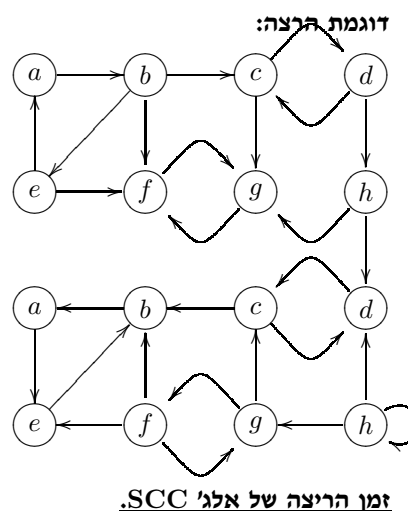
(דהיינו הופכים את כיווני הקשתות ב- G).

- נשים לב כי ב- G וב- G^T יש בדיוק אותם רק"ה. בפרט אם u ו- v ניתנים להגעה הדדית ב- G , אז גם ב- G^T .

אלגוריתם למציאת רכיבים קשירים היטב

Strongly Connected Components (G)

1. Call DFS to compute $f[u]$ for all $u \in V$
2. Compute G^T
3. Call DFS(G^T) but in the main loop consider the vertices in decreasing order of $f[u]$ (as computed in 1.)
4. Output the vertices in each DFS tree generated in 3. as a separate component.

זמן הרצה נקבע ע"י

1. הרצה של DFS $\Rightarrow \Theta(|V| + |E|)$ (סה"כ זמן ריצה)

2. יצירת G^T $O(|E|)$.

3. סריקת הצמתים בלולאה המרכזית בצעד 3.

בסדר יורד לפי $f[u]$.

$\Leftarrow$ ניתן לשמור את ערכי $f[u]$ בצעד 1. במחסנית.

לצורך הוכחת הנכונות של SCC נגדיר את

גרף הרכיבים של G, $G^* = (V^*, E^*)$:

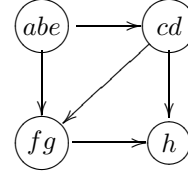
נניח כי הרק"ה ב- G^* הם $C_1, C_2, \dots, C_k$.

אזי $V^* = \{v_1, v_2, \dots, v_k\}$ והוא כולל צומת v_i לכל

רק"ה C_i ב- G^* .

תהיה קשת (v_i, v_j) ב- G^* אם G מכיל קשת מאיזשהו צומת

בדוגמה: גרף הרכיבים הוא: $x \in C_i$ ל- $y \in C_j$.

למה 1: יהיו C ו- C' שני רק"ה בגרף מכוון $G = (V, E)$. ויהיו $u, v \in C$ ו- $u', v' \in C'$, נניח שיש מסלול מכוון $u \rightarrow u'$ ב- G , אזי לא ייתכן שיש מסלול מכוון מ- $u' \rightarrow v'$. (הוכחה בתרגול).

כאשר נשתמש ב- $d[u]$ ו- $f[u]$ בניתוח האלג', נתייחס לערכים אלו כפי שנקבעו ל- u בקריאה הראשונה ל-DFS (בצעד 1. של האלג'). נרחיב את ההגדרות של זמן "גילוי" ו"נסיגה" לקבוצות צמתים אם $U \subseteq V$ אזי $d(U) = \min_{u \in U} \{d[u]\}$ ו- $f(U) = \max_{u \in U} \{f[u]\}$. דהיינו $d(U)$ ו- $f(U)$ הם זמן הגילוי המוקדם וזמן הנסיגה המאוחר בקבוצה U , בהתאמה.

למה 2:

יהיו C ו- C' שני קר"ה בגרף מכוון $G = (V, E)$. נניח שיש קשת $(u, v) \in E$ כאשר $u \in C$ ו- $v \in C'$ אזי $f(C) > f(C')$.

הוכחה:

נטפל בשני מקרים כתלות ביחס בין $d(C)$ ו- $d(C')$

1. $d(C) < d(C')$ ויהיו x הצומת הראשון שהתגלה ב- C . אזי בזמן $d[x]$ כל הצמתים ב- C ו- C' לבנים. היות ו- $(u, v) \in E$ יש מסלול שמורכב רק מצמתים לבנים מ- x לכל צומת ב- C וגם מ- x לכל צומת ב- C' . ממשפט המסלול הלבן, כל הצמתים ב- C ו- C' יהפכו צאצאים של x בעץ DFS. ממשפט הסוגריים, לכל צומת w ב- C או ב- C' מתקיים: $f[x] = f[C] > f(C')$ ולכן $d[x] < d[w] < f[w] < f[x]$.
2. אם $d(C) > d(C')$, אזי יהי y הצומת הראשון שהתגלה ב- C' בזמן $d[y]$ יש מסלול לבן מ- y לכל צומת ב- C' . לכן, ממשפט המסלול הלבן כל הצמתים ב- C' יהפכו לצאצאים של y בעץ DFS, וממפץ הסוגריים $f[y] = f(C')$. בזמן הגילוי של y כל הצמתים ב- C לבנים. היות ויש קשת (u, v) מ- C ל- C' . מלמה 1 לא ייתכן שיש מסלול מ- C ל- C' , לכן לא ניתן להגיע מ- y לאף צומת ב- C . לכן, בזמן $f[y]$ כל הצמתים ב- C עדיין לבנים. מכאן נקבל כי לכל $w \in C$ $f[w] > f[y]$.

לכן $f(C) > f(C')$

■

מסכנה 3:

יהיו C ו- C' רק"ה בגרף מכוון $G = (V, E)$
 נניח שיש קשת $(u, v) \in E^T$, כאשר $u \in C$ ו- $v \in C'$
 אזי בהרצה של DFS על G (בצעד 1 של SCC).
 נקבל כי $f(C) < f(C')$.

הוכחה:

היות ו- $(u, v) \in E^T$, יש ב- G קשת $(v, u) \in E$ מלמה 2,
 היות ויש קשת מ- C' ל- C ב- G .
 נקבל כי $f(C') > f(C)$.

■

משפט 4:

האלגוריתם Strongly Connected Components מחשב נכון את הרק"ה בגרף מכוון G .

הוכחה:

נוכיח באינדוקציה שכ"א מ- x העצים הראשונים שנמצאו בהרצת DFS על G^T (בצעד 3 של SCC) הוא רק"ה.

בסיס:

$k = 0$, נכון באופן ריק.

צעד האינדוקציה:

נניח שהטענה נכונה ל- k העצים הראשונים ונוכיח לעץ ה- $(k+1)$ נניח כי השורש של העץ הינו צומת u ,

כאשר u שייך לרק"ה C ב- G .

- מאופן התקדמות האלג' בלולאה המרכזית של צעד 3. מתקיים:

$$f[u] = f(C) > f(C')$$

לכל רק"ה C' ב- G שעוד לא טופל (בצעד 3).

-מהנחת האינדוקציה, בזמן ש-DFS "מגלה" את u (בצעד 3) כל

הצמתים ב- C לבנים ממשפט המסלול הלבן, כל הצמתים ב- C יהפכו לצאצאים של u בעץ DFS.

-בנוסף ממסקנה 3. כל קשת שיוצאת מ- C ב- G^T מובילה לרק"ה שכבר ביקרנו.

-לכן הצאצאים של u בעץ DFS הם כל הצמתים ב- C ורק הצמתים ב- C .

■